

3/2016

XB-10

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

ZAHRANIČNÍ POVÍDKY

Elizabeth Bearová

Podaná ruka

Daniel Abraham

Snění nejvyššího krále

Martin L. Shoemaker

Dneska jsem Paul

ČESKÉ POVÍDKY

Miroslav Hokeš

Odhod' nohy a běž

Vladimír Zábrodský

Svědectví dvojího hlasu

Tomáš Dostál

Věž z Babylonu

PUBLICISTIKA

Elizabeth Bearová

Postavy jsou to nejzásadnější
pro vyprávění příběhu

Jason Sanford

Space opera se odvážně vydává
do hlubin lidské fantazie

Boris Hokr

Řídký a natažený Hollywood
aneb jak si scenáristé usnadňují život

Michael Moorcock
Ztracená čarodějka
z Umlklé citadely

Cena: 95 Kč – 4 eura

9

S.R.O.

Levně, rychle a kvalitně bez zbytečných časových nároků Vám poradíme se zavedením a zajistíme/udržíme certifikaci nejen následujících systémů jakosti :

Řízení kvality	dle ISO 9001
Enviromentální management	dle ISO 14001
Management BOZP	dle BS OHSAS 18001
Ochrana Informací ISMS	dle ISO 27001

*** * ***

Při certifikaci dlouhodobě spolupracujeme s United Registrar of Systems Czech, s.r.o., která je pod akreditací UKAS (United Kingdom Accreditation Service), což je garancí nezávislosti a odborné kompetence auditorů.

*** * ***

Pro naše klienty jsme schopni zajistit i provádění nezávislé revizní a inspekční činnosti, sledování měnící se legislativy (zejména ad OHSAS 18001 a ISO 14001) a zajištění rizik hospodářských a podnikatelských rizik.

*** * ***

Předplatitelé časopisu XB - 1 mají automatickou slevu 10 % na služby QSJ s.r.o.

po celý rok 2016

WWW.QSJ.CZ

XB1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Elizabeth Bearová: Podaná ruka	3
Daniel Abraham: Snění nejvyššího krále	11
Martin L. Shoemaker: Dneska jsem Paul	14
Michael Moorcock: Ztracená čarodějka z Umlklé citadely	19

Domácí SF

Miroslav Hokeš: Odhod' nohy a běž	30
Vladimír Zábrodský: Svědectví dvojího hlasu	43
Tomáš Dostál: Věž z Babylonu	61

Publicistika

<i>rozhovor s Elizabeth Bearovou</i>	65
Jason Sanford: Space opera se odvážně vydává...	67
Boris Hokr: Řídký a natažený Hollywood...	69

Fantastická věda

Jsou mimozemské civilizace v kulových hvězdokupách?; Zamrzlé oceány na Plutu?; Kdo byli „lovci jelenů“?	68
--	----

Filmfaroniáda

<i>Filmové premiéry; Les sebevrahů; Hotel Transylvánie 2; Klapka!</i>	72
---	----

Vivisektor

<i>Čtenáři čtenářům; Roman Bureš:</i> Propast času; František Kotleta: Vlci; Zdeněk Řehák: Hra o nežádoucí; Neil Gaiman: Spáčka a vřeteno; Royce Scott Buckingham: Nemám co ztratit; Petra Lukačovičová: Sbírka ctností; Jaga Rydzewska: Válečníci; Katarína Soyka – Lenona Štiblariková: Rozmarná fantastika; Marellion; Pierre Pevel: Vznešené království - Rytíř Zázrak 1: Magický počátek; Nové knihy	74
---	----

Šéfredaktor

Vlado Ríša
risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran
jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust
sust@casopisxb1.cz

Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7

PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.

prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.

(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 3. 2016

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno

jen se souhlasem vydavatele.

Titulní strana Łukasz Matuszek

Důvěra...

Dovolte, abych se představila: jsem AA. Tedy, ne anonymní alkoholička, ale absolutní ateista. Nevěřím v Boha ani v bohy, nevěřím v ďábla (jenom v toho, kterého si každý nosí v sobě), nevěřím v nadpřirozeno, v magii ani v zázraky. Domnívám se, že všechno, co nám připadá nepochopitelné, je nepochopitelným jen proto, že vlastně víme velmi málo. Víme málo o přírodě, o mozku, o sobě samých... Naše myšlení se pohybuje ve vyjetých kolejkách a zatím z nich neumíme uhnout, vyjet, zabočit nebo dokonce vzlétnout.

A přesto věřím. Credo. Věřím v každodennost. Věřím, že když nastoupím do autobusu, řidič mě v pořádku a spolehlivě doveze tam, kam potřebuji. Věřím, že mě nikdo ze spolucestujících nechce pobodat nožem, věřím, že se dokonce se mnou nikdo nechce ani pohádat - no, já se s nikým hádat nechci, tak proč by měli chtít oni? Věřím, že základem společnosti je rodina, věřím, že muži jsou muži a jako takoví chtějí svoji ženu a děti živit a chránit. Věřím, že ženy jsou ženami a jako takové chtějí pečovat o své muže a děti. Věřím, že děti jsou naše radost a naděje a dokonce i věřím, že je lze vychovat (vím, teď už se na mě zlobíte a křičíte, že sci-fi nepatří rovnou do úvodníku). Ještě chvíli strpení, prosím.

Půjdu ještě dál. Věřím, že naše euroatlantická civilizace potrvá. Nevím, jak dlouho, nevím, zda to moje úsilí může nějak ovlivnit.

Ale hodlám se snažit. Nehodlám se vzdát bez boje. Budu žít, jak jsem zvyklá, budu cestovat, budu chodit na koncerty, mezi lidi a do metra. A taky na cony. Nena vleču si ve své zemi na obličej burku, ale budu i nadále ctít zvyklosti té země, do které pocestuju, tak, jak jsem to dělala dosud. A věřím, že nebudu sama.

Jo, a taky věřím, že XBčko bude vycházet tak dlouho, jak budeme my chtít. K tomu nám dopomáhej důvěra. Amen.

Helena Šebestová

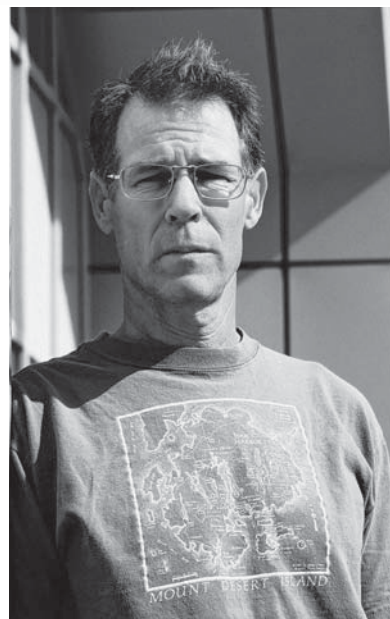
D. G. HARTWELL (1941-2016)

Ve věku čtyřiašedesáti let zemřel 20. ledna 2016 významný žánrový editor David Geddes Hartwell (nar. 10. července 1941 v Salemu). Editorské činnosti se věnoval od roku 1971 v různých nakladatelstvích, od roku 1983 pracoval pro nakladatelství Tor/Forge. Pracoval na několika tisících SF knih a sestavil více než čtyřicet antologií, z nichž mnohé patřily k významným a na žánr vlivným publikacím. Byl jednačtyřicetkrát nominován na cenu Hugo (cenu obdržel třikrát) jako editor či díky redakční práci pro *The New York Review of Science Fiction*. Obecně je pokládán za jednoho z nejvýznamnějších žánrových editorů přelomu dvacátého a jednadvacátého století.

KIM S. ROBINSON

Autor dobře známý z českých překladů díky románům *Rudý Mars*, *Zelený Mars* a *Icehenge* a množství povídek získal Cenu Roberta A. Heinleina díky své skvělé literární tvorbě, která lidstvo nadále inspiruje ke zkoumání vesmíru. Vítězové ceny jsou voleni komisí SF spisovatelů v čele s předsedou Michaellem F. Flynnem. Cena bude předána 27. května 2016 během padesátého ročníku Balticonu v americkém Baltimoru.

Neúspěšný konkurz

Konkurzu na další díl Hvězdných válek se zúčastnil nepříliš známý pražský herec a praotec trekkie Honza Pavlík. Měl vyhládnutou postavu princezny Lei Organy Solo, kde měl nahradit Carrie Fisher, která se podle něj už na akční hrdinku nehodí. Z nepochopitelných důvodů nebyl přijat. Zjevně i v Hololyweodu panují nekalé praktiky, které nedovolily tomuto excelentnímu reprezentovi české herecké školy prorazit na americký trh.

Podaná ruka

(THE HAND IS QUICKER)

Spolu s Rose jsme minulé léto chodívali k řece. Ve volnu mezi semestry jsem byl pánem svého času – tedy až na povinnou práci na článku, o němž jsem doufal, že poslouží jako základ pro mou první knihu, a občasné konzultace se svými postgraduálními studenty.

Rose pro mne nosívala dlouhé tmavé vlasy a světlé zelenohnědé oči. Já jsem nosil to co vždy – maličko idealizovanou verzi těla, se kterým jsem se narodil. Chtěl jsem pro ni být sám sebou. Byl jsem zvědavý, jestli je i ona pro mne sama sebou, ale když jsem jedinkrát sebral odvahu se na to zeptat, zasmála se a usadila mě: „Myslela jsem, že historikové chápou, že příběhy bývají subjektivní a tendenční!“

Miloval jsem ji, protože pro mne byla hádankou. Myslel jsem si, že i ona mě miluje, dokud jednoho dne nezmizela. Neodpovídala na mé výzvy, nezanechala po sobě ani stopu na našich oblíbených místech. Zablokovala mě.

Nenesl jsem to dobře. Měl jsem problémy na univerzitě. Opíjel jsem se. Neudržel jsem své postavení občana. Když byla Rose pryč, pomalu mi docházelo, nakolik se můj život začal točit kolem ní.

Ať už ke mně cítila cokoli, věděl jsem, že měla ráda proměněnou podél řeky lemovanou smutečními vrbami a květinami, po nichž dostala jméno. Když jsem tou cestičkou krácel nyní, byly dlouhé listy na svěšených proutcích vrb zežloutlé. Několik posledních růží ještě nepodlehlo mrazu, ale ve srovnání se vzpomínkami na letní bujnost zůstalo květů jen poskrovnu.

Dokonce i vůně byla nyní jiná než na vrcholu léta. Prchavější, slabší. Změna byla zřejmě dílem dobrovolníků; nemyslím si, že by rozpočet města dokázal pokrýt skinování změn vůně různých záhonů podle ročních období. Věděl jsem, že Rose je starší než já bez ohledu na to, jak vypadal její skin, protože říkávala, že když byla malá, vonívaly různé odrůdy růží různě, takže procházka po růžové zahradě s sebou přinášela celou mozaiku vůní. Opravdové růže se tak nejspíš chovaly i dnes.

Nevím, jestli jsem je vůbec někdy cítil.

Po pěšině se procházeli i jiní lidé – všichni zaskinovaní. Město si strhlo vstupné prostřednictvím čipu ve vaší dlani už při průchodu branou. Ten dluh mě nemrzela. Beztak jej nikdy nesplatím. Ani se sem už nikdy nevrátím. Tohle bylo poslední rozptýlení.

Odfiltroval jsem ostatní lidi. Chtěl jsem být sám, a když jsem je neviděl, neviděli ani oni mě. A to bylo dobře, protože jsem se netvářil šťastně, a to poslední, co jsem chtěl bylo, aby si nějaký náhodný kolemjdoucí prohlédl můj emocionální ukazatel a začal mi vnucovat dobře míněné rady.

Protože jsem tam byl naposled, uvažoval jsem o tom, že bych vyměnil skiny – za další poplatky bych si nechal nábrežní promenádu zobrazit v jiném možném vzhledu, jako fantastickou krajinu, nebo jako Rio, nebo třeba jako měsíční kolonii. Rose a já jsme to dělávali, když jsme sem začali chodit, ale ukázalo se, že oba máme raději přirozený vzhled. S ročními obdobími.

Seznámili jsme se v zimě. Připadalo mi přílehavé, že jsem ji i všechno ostatní, na čem mi záleželo, ztratil na podzim.

* * *

Všechno se změnilo o půlnoci.

Nikoliv o *mé* půlnoci, aby se vyhovělo mystickému klišé z nějaké zapomenuté pohádky, ale zhruba v době na večeri, jež odpovídala půlnoci greenwichského standardního času – aby se vyhovělo mystickému klišé zapomenutého impéria. Nejspíš zkrátka musíte někde udělat čáru. Svět je plný hraničních patníků mrtvých říší od Hadriánova valu po Velkou čínskou zeď, od pozůstatků zdi v Arizoně až po pozůstatky té berlínské.

Mé jméno je Ozymandias, král králů.

Přemýšlel jsem o té básni, když jsem přecházel Hendersnovu třídu – na semaforech: znal jsem člověka, který si nedával pozor a srazilo ho neskinované vozidlo. Řidič dostal trest odnětí svobody za zabití, jenže to mrtvé nevzkřísí. Byl nádherný říjnový večer, slunce zrovna zapadalo a stromy byly dosud plné listů ve všemožných odstínech zlaté a oranžové. Já jsem si jich i chladného větříku sotva všiml, jak jsem tam čekal a nervózně přešlapoval na dlažbě.

Měl jsem se setkat se svým přítelem Numairem v Garyho olympijské pizzerii a měl jsem trochu zpoždění, takže na mne už čekal v našem obvyklém rohovém boxu. Objednal nám pivo a topinky s česnekem. Ty čekaly na stole a pod sklenicemi se na papírových ubrouscích tvořily vlhké kroužky.

Vklouzl jsem na tvrdou lavici naproti němu a snažil jsem se nedávat najevo stísněnost, která mě svírala. Vinyl byl umělecky popraskaný a dřiny se mi zachytávaly o odchlípené okraje. Nebyl jsem nervózní z Numaira, ale kvůli financím. Správně bych tady neměl být – věděl jsem, že si nemohu dovolit dokonce ani pizzu a pivo – ale potřeboval jsem ho vidět. Jestli mi něco mohlo pročistit hlavu, byl to Numair.

Jedna z věcí, které se mi na Numairovi líbily byla, že si na nic nehrál. Sám jsem nepoužíval přehnané skiny – na rozdíl od řady lidí, kteří procházeli podmořskými krajinami plnými inteligentních chobotnic, nebo se přestrojili za draky a předstírali, že žijí v Elfii – jenže on byl tak přízemní, až bych se na místě vsadil, že jeho standardní skin vypadal přesně stejně jako on. Byl to urostlý chlapík, vysoký a s mohutným hrudníkem, s kudrnatými tmavohnědými vlasy, jež mu na spáncích šedivěly. A měl rád topinky s česnekem.

Bylo od něho tedy velmi milé, že na talíři stále zbývaly dva krajíčky, když jsem jej přitáhl k sobě.

„Ahoj, Charlie,“ pozdravil mě.

„Ahoj, Numaire.“ Topinka mi zachroupala mezi zuby a po bradě mi steklo máslo a olivový olej. Otřel jsem si masťotu ubrouskem. Pivo, černé a s výraznou sladovou chutí, jsem nepoznal, ačkoliv jsem vypil třetinu sklenice, abych si byl jistý. „Co to je za značku?“

„Trois Draggonnes.“ Pokrčil rameny. „Licence minipivovarů... tuším, že ze Shreveport.com. Na zdraví.“

„On nám čvachtá,“ odpověděl jsem a vyprázdnil sklenici.

„An si přihnul umírněněji a postavil svou sklenici na ubrousek.“

Přikývl jsem. Garyho podnik byl zařízen ve starém stylu a asi o půl minuty později přišla reálné vyhlížečící servírka a vyměnila mi prázdnou sklenici za plnou. Nevěděl jsem, jestli je to zaměstnankyně nebo simulace, ale práce jí šla od ruky. Takřka hned nato se objevila pizza vybalancovaná na kovové trojnožce s plastovou lopatkou pro servírování. Řecký styl, se zelenými vločkami dobromysli viditelnými ve sladké husté omáčce.

Vždycky jsem dostal totéž: mleté maso, špenát, česnek, žampiony. Chutné. Nikdy jsem se nezajímal o to, co jí Numair.

Z vůně jídla se mi zvedl žaludek.

„Asi se tu nějakou dobu nebudu moc vyskytovat.“ Nacpal jsem si zbytek topinky do úst, abych si udělal místo. A získal čas. „Je mi to trapné...“

„Hele,“ zarazil se s dílkem pizzy ve vzduchu. Od pizzy k lopatce se táhly dokonalé provázky mozzareilly. Leskly se. Box zavrzal pokaždé, když jsme se pohnuli. „Mně se můžeš svěřit.“

„Dobře. Mám finanční potíže. Obrovské.“

Položil si dílek na talíř a nabídl mi lopatku. Mávnutím jsem ji odmítl. Ta vůně mi stačila. Opožděně jsem ji vypnul. Proč bych nemohl používat filtry, dokud je mám? Pivo však stále vyhlíželo lákavě a já se ještě trochu napil.

„No dobře,“ řekl. „Jak obrovské?“

Pivo mělo trpkou příchutí ponížení a mýdlové pěny. „Problémy s daněmi. Přijdu o všechno,“ přiznal jsem. „O všechna aktiva, o všechny virtuály. Víš, myslel jsem, že to zvládnou splatit... ale potom mě vyhodili z univerzity a nenašel jsem jiný zdroj příjmů. Až mi to spočítají...“ Pomyslel jsem na Rose, s níž mě seznámil právě Numair. Po pátečních večerech pařili hry, dokud beze slova nezmizela. Pořád jsem ji chtěl vyhledat offline a navštívit, ale... Bylo snadnější nechat ji jít než vědět jistě, že mě pustila k vodě. Je neuvěřitelné, jak snadno ztratíte stopu lidí, když se v obvyklou dobu neukazují na obvyklých místech. „Dnes ráno jsem dostal doporučený e-mail. Ruší moji identifikaci daňového poplatníka. Budu pryč stejně jako Rose. Až na to, že já se přišel rozloučit, než se vypařím.“

Zamrkal. Odložil pizzu na talíř a ten odstrčil špičkami prstů. „Rose zemřela,“ řekl.

Poškrábal jsem se na zátylku. To, že se všechna ta hořkost proměnila v něco drásavého a strašlivého, mým sevřeným vnitřnostem nijak neulevilo. „Zemřela? Jako doopravdy?“

„Zemřela a byla zpopelněna. Její rodina není připojená, takže jsem se to doslechl jenom díky tomu, že chodila s Billem do školy a on někde na síti narazil na odkaz na její zádušní obřad. Tys to nevěděl?“

Zamrkal jsem na něj.

Zavrtěl hlavou. „Hloupá otázka. Kdybys to věděl... Každopádně jsi nejspíš zkoušel všechno možné, takže ti nebudu dávat hloupé rady.“

„Díky.“ Doufám, že z mého tónu pochytil, jak mě to potěšilo. Není nad to, když vás přátelé ze sítě zahrnují neuvěřitelně samozřejmými – nebo neuvěřitelně praštěnými – radami, když jste v rejži. „Ale stejně...“

„Dáš mi na sebe offline kontakt?“ Pozvedl svůj telefon a já jsem mu poslal žádané informace. Byla to jen formalita. Věděl jsem, nakolik je pravděpodobné, že o něm ještě někdy uslyším. A sotva jsem si mohl udržet byt bez daňového identifikačního čísla.

I kdyby měl sebelepší úmysly.

Právě v tu chvíli se čtvrt obrátky planety daleko přehoupala půlnoc. A já vypadl ze skinu.

Byl to náhlý, ostrý předěl. Někde se provedl řádek programového kódu a z mého účtu bylo strženo posledních několik online kreditů. Dvakrát jsem zamrkal, abych se pokusil zaplašit závrť, která prudký přechod doprovázela. Oči jsem teď měl vysušené a jakoby plné písku.

Numair stále seděl v boxu naproti mně. Bylo zvláštní vidět ho bez skinů. Ohledně jeho neokázalosti jsem měl pravdu: vypadal prakticky stejně jako vždy, snad jenom méně upraveně, ale měl jiný oděv.

Jelikož on zůstal zaskinovaný, věděl jsem, že jsem propadl

jeho filtry. Stejně dobře jsem mohl neexistovat. A Garyho pizzerie na rozdíl od Numaira tím přechodem opravdu utrpěla.

Pizza, jež chladla na stole přede mnou, byla pokrytá náhražkou sýra a vypadala žmolkovitě a oschle. Sice byla zdravější než ten mazlavý koláč, který mi ještě před chvilkou předkládaly filtry, ale byla šedivá a deprimující. Náhle jsem byl rád, že jsem ji nežvýkal, když nastal přechod.

Špinavá podlaha byla posetá ubrousky. Servírka byla skutečná, považte, ale jenom stín svého prsatého virtuálního já... vlastně ne, je to muž, uvědomil jsem si. Že by práce v převleku vynášela vyšší spropitné? Anebo ten skin byla uniforma. To už se nedovím.

A potom jsem tam byl já.

Já jsem se sebou nebyl tak spokojený jako Numair. Jak jsem říkal, neskinoval jsem se přehnaně – jenom jsem doladoval vzhled. Ale moje skiny mě dělaly o chloupěk vyššího, o chloupěk mladšího. Vlasy... o chloupěk světlejší. A tak dále. Když byly vypnuté, byl jsem hubený a nedorostlý do běžeckých tep-láků, jež mi na ramenou a na zadku plandaly.

Stát se sám sebou zabořilo.

Levou rukou jsem sáhl po pivu, protože zaplacení účtu stejně zůstane na Numairovi. Bylo světle žluté a chutnalo po prostředku na mytí nádobí. Možná tedy ta pachutí druhé sklenice byla přece jen způsobena něčím jiným než mým trápením. Ale na tom nesejde.

Vyprázdnil jsem sklenici a zamířil jsem ven.

Skleněné dveře byly špinavé a jedna prasklá tabule byla zpevněná lepicí páskou. Cestou dovnitř byly bez poskvrnky a ozdobené modrobílými samolepkami s mapou Řecka. Zatlačil jsem do nich špičkami prstů, abych je otevřel, a vykročil jsem ven.

Ulice byla tmavá a zatuchlá. Na okraji chodníku ležely hromady neodvezeného odpadu. Místy páchl organicky, shnilé. Jasně porušení kompostovacích zákonů. Na firmách se jejich dodržování možná tak přísně nevynucovalo. Došel jsem po popraskaném betonu na roh a zastavil jsem se u přechodu.

Na ulici bylo víc lidí než předtím. Anebo tam spíš byli celou dobu, jenom odskinovaní. Podle pohybu se dalo poznat, kdo nosí filtry – s napřimenými zády si užívali večera. My ostatní jsme se šourali s hlavami skloněnými. Snažili jsme se vidět toho co nejméně. Večer, kterým jsem kráčet, byl plný zápachu a rozpadajících se budov, jež vypadaly, jako by je drželo pohromadě jenom graffiti.

„Ale do hajzlu.“

Semafor přeblikl. Přešel jsem. Samozřejmě jsem nemohl jet domů taxíkem ani autobusem. Zaskinovaní řidiči mě nevidí a moje čipy jsou zrušené. Do metra bych neprošel dveřmi otvíranými čipem.

Zajímalo mě, jak asi přežívají chudí. Předpokládal jsem, že to brzy zjistím.

* * *

Neznal jsem cestu domů.

Byl jsem zvyklý na to, že mě vedly moje skiny, na nenápadné naváděcí pokyny. Jediné, co jsem nyní měl, byl studený vítr profukující větrovkou, jež nebyla tak teplá, jak jsem čekal, a pár bolavých nohou. Všechno páchlo. Všechno bylo špinavé. Na všech oknech byly ocelové mříže a na všech dveřích čipové zámky.

Z doslechu jsem o tom věděl, ale nikdy jsem si neuměl doopravdy představit, jak ponurou scenerii to vytváří. Neudržované ulice roztroušeně lemovaly stromy a na každém rohu jsem

se proplétal nánosy smetí. Věděl jsem, že na údržbu infrastruktury není mnoho peněz a to, co bylo k dispozici, padlo na nejkritičtěji potřebné projekty. Ale na tom nezáleželo; to, co potřebovalo malou kosmetickou pomoc, se vždycky dalo překrýt skinem.

Jistě, viděl jsem ve zprávách reportáže. Ale zhlédnout video byla jedna věc a přímo se tím brodit bylo něco jiného.

Asi patnáct minut poté, co jsem si uvědomil, jak jsem ztracený, jsem si také uvědomil, že mě někdo sleduje. Zaskinované nikdo neobtěžuje – díky okamžitému přímému hlasovému i vizuálnímu spojení můžeme mít hlídkové roboty Stráže po boku během několika sekund. Musel by to být hodně zoufalý zločinec, aby se pustil do některého z nás. Některého z nich. Jenže tohle byla další služba, za kterou jsem nemohl zaplatit, vedle příjemnější reality a přístupu do hromadné dopravy.

Už jsem nebyl zaskinovaný a vsadím se, že ten, kdo mě sledoval, to poznal. Pochopitelně už jsem neměl ani žádný kredit – ani hotovost. Počítám, že nezaskinovaní stále používají hotovost, karty velikosti dlaně s magnetickými proužky. Na spoustě míst už je nepřijímají. Jenže když nemáte účty, ani funkční čip v dlani, co jiného můžete dělat?

Nu, kdybyste byli tím chlápem za mnou, odpověď by očividně zněla: *obrat někoho jiného*.

Jsem malý a hubený, ale život ve skinech mě udržoval v docela dobré formě. Konec konců do nich byla vestavěna celá řada kondičních programů tak důmyslně nenápadných, že si člověk stěží všiml, že žije zdravě. A skinované jídlo udržovalo krevní tlak na nízkých hodnotách bez ohledu na to, kolik mastné pizzy jste spořádali.

Pronásledovatel se držel asi dvě třetiny bloku za mnou. Počkal jsem, než zajdu za roh. Jakmile jsem ho ztratil z dohledu, dal jsem se do běhu.

A byl to docela parádní běh. Měl jsem na nohou prstové boty, protože jsem je měl rád, a když byly zaskinované, nikdo neviděl, jak hloupě vypadají. Byly také pohodlné. A snad i vědecky navržené pro přirozené běžecké držení těla, takže člověk dopadal na špičky a nedupal. Rychle jsem chytil dech, nohy se mi jen míhaly – zatočil jsem za první roh, ke kterému jsem doběhl, a potom rychle za další.

Nezaskinovaní lidé se po mně překvapeně otáčeli, když jsem se kolem nich přehnal. Jeden po mně hrábl rukou a další za mnou něco vykřikl, ale to už jsem byl pryč. A potom jsem zbyl úplně sám v nějaké postranní ulici a utíkal jsem po úzké cestičce prohrnuté chodci v hromadách odpadu.

Sice to možná byla ještě bezútešnější ulice a většina lamp byla spálená, ale já běžel dál. Znenadání mi to přinášelo dobrý pocit, jako bych dělal něco přínosného. Něco jiného než se plácet na místě. Jako by to byl *pokrok*.

Ten pocit pokroku mi vydržel až k řece. Ale potom, když jsem stanul u díry v drátěném plotu, mi to naopak přišlo jako špatný nápad.

Řeka byla hotová stoka. Když jsem tady byl předtím – tedy ne dole pod mostem, ale na nábreží nahoře – rozléval se po zvláště modré vodě sluneční svit. Teď jsem viděl plující krabice od mléka a cítil jsem kyselý mrtvolný a fekální zápach.

* * *

Položil jsem ruku na plot. Drát byl špinavý a mastný. Plot se prohnul, když jsem se do něj opřel, ale já potřeboval, aby unesl moji tíhu. Píchal mě v boku a každý nádech mi dráždil plíce. Nevěděl jsem, jestli to je z běhu, nebo špatným vzduchem. Ale byl to stejný vzduch, jaký jsem dýchal celou dobu. Filtry nemě-

nily vnější svět. Jenom naše vnímání. Jak mě tedy mohl vzduch nyní dusit, když jsem jej předtím dýchal bez jakýchkoliv problémů?

Pokřik za mnou nasvědčoval tomu, že můj pronásledovatel měl kamarády. Nebo že můj úprk vzbudil pozornost. Byl jsem ve stínu – ale žluté tepláky se nedaly ani náhodou pokládat za dobré maskování.

Pod nohama mi chrastil a klouzal štěrk. Zvedl jsem cíp natrženého trojúhelníku pletiva a přikrčeně jsem vklouzl do vlhké tmy pod mostem.

Něco se tou nocí pohybovalo. Domyšlel jsem si, že jsou to potkani, ale některé zvuky vypadaly na cosi většího. Co jiného mohlo žít v téhle špíně? Představoval jsem si zdvičené psy, toulavé kočky – zvířecí společníky, kteří někoho omrzeli a byli ponecháni osudu. Troufnou si zaútočit na kořist o velikosti člověka?

Jestli ano, jak s nimi budu bojovat?

Tápal jsem podél podpěry mostu a špičkami nohou jsem pátral po opoře. Kameny vyzděný břeh se svažoval k hladině a oblouk byl široký a plochý. Držel jsem ruku nahoře, abych se o neviděné staré zdívo neuhodil do hlavy. Nátěr byl vlhký a kluzký a malta se při doteku drolila. Neviděl jsem ani ruku přímo před obličejem, ale světlo se od olejnaté hladiny odráželo nahoru a kameny tvořící spodek mostu bylo vidět zřetelně.

Plížil jsem se do té vlhké chátrající nádhery, dokud mi záblesky světel na drátěném plotu neprozradily, že mě pronásledovatelé našli a že přišli v přesile. Hrdlo se mi sevřelo a žaludek se mi rozhoupal obavami. Přikrčil jsem se, vmáčkli jsem se do nejnižší části oblouku a zašmátral jsem po telefonu.

„Policie,“ řekl jsem. Tohle by mělo fungovat, i když byla moje smlouva zrušena. Někde jsem slyšel, že tísňovou linku lze kdykoliv vytočit z každého telefonu. A skutečně se ozvalo vzdálené zabzučení a potom klidný hlas:

„Tísňová linka. Vaše daňové identifikační číslo, prosím.“

Hlas se mi zadrhl v hrdle. Nikdy předtím ho po mně nechtěli. Jenže nikdy předtím jsem nevolal z nezaskinovaného telefonu. Bez rozmyšlení jsem vychrlil čtrnáct číslic svého starého čísla, toho, které bylo zrušeno. Pak jsem zadržel dech. Třeba se změna ještě nerozšířila. Třeba...

„Číslo není platné,“ oznámila operátorka.

„Podívejte,“ zašeptal jsem, „Mám nějaký spor s finančním úřadem. Určitě se to vyřeší, ale právě teď se mě chystají přepadnout...“

„Je mi líto,“ prohlásila dokonalá profesionálka na opačné straně linky. „Tísňové služby jsou jenom pro daňové poplatníky.“

Než jsem mohl něco namítnout, linka ztichla. Zůstal jsem třet sám ve tmě se svítícím telefonem přitisknutým k uchu. Ale ne na dlouho, ani ne za vteřinku mě našlo oslnivé světlo baterky. Instinktivně jsem sklonil hlavu a zakryl jsem si oči – rukou s telefonem.

„A hele. Copak to tu máme?“ Hlas byl předstíraně přívětivý, plný oné laškovné mírnosti, kterou používají školní tyrani už od dob, kdy Romulus zmlátil Rema.

Trhl jsem sebou. Neodpověděl jsem. Ne proto, že bych nechtěl, ale proto, že jsem nenacházel hlas.

Snažil jsem se v sobě najít tu část osobnosti, která usměrňovala neklidné studenty a výtržníky z poslucháren, ale ta zmizela spolu s mými účty a policejní ochranou. Skrčil jsem se ještě víc a mžoural jsem mezi prsty, ale přes záři svítílny jsem nově přichozího viděl jenom jako stín. Obklopovala ho nejméně tři další světla.

Prudce mi vykroutil telefon z ruky, až mě zabolelo v zápěstí. Stáhl jsem ruku zpátky.

„Hm,“ utrousil. „Hádám, žeš nezaplatil daně, he? Co ještě máš?“

„Nic,“ hlesl jsem. RFID čip voperovaný do dlaně nebyl k ničemu. Vyříznou mi jej i přesto? Neměl jsem žádnou hotovost, ani nic jiného. Jenom telefon a v něm celý svůj život – celý svůj výzkum, všechny své fotografie. Tři téměř dokončené články. Existovaly samozřejmě i zálohy, ale ty se nacházely na síti a tam jsem se bez skinů neměl možnost dostat.

Už jsem nebyl skinovaný. Uvědomil jsem, si, že předměty mají své upotřebení. Mají hodnotu. Jsou něco víc než jenom prostředek, jak se dostat k datům.

„Dej sem bundu,“ přikázal pobuda. „A boty.“

Zaryl jsem prsty do šterku. „Boty potřebuju...“

Světla se zahoupala. Věděl jsem, že bych měl uhnout, ale to vědomí se nepřetavilo v čin.

Zpočátku to vůbec nebolelo. Jenom mnou otřásl úder a následoval výdech, který jako by vycházel až z mých prstů u nohou a nechtěl skončit. Teprve potom se dostavila bolest, vystřelující ze solar plexu, a vlny nevolnosti jako nádavek.

„Bundu,“ zopakoval.

Dal bych mu ji. Ale nemohl jsem mluvit. Nemohl jsem se ani nadechnout. Zvedl jsem ruku. Myslím, že jsem zavrtil hlavou.

Myslím, že by mě zbil tak jako tak. Myslím, že mě chtěl zbit. Protože když jsem upadl, bil mě dál. Bil a kopal. A nejenom on, ale i někteří z jeho kamarádů.

Další průběh mi většinou splývá dohromady. Pamatuji si jen některé okamžiky. Dupnutí, které mi rozdrtilo levou ruku. Kopanec, který mi zlomil kostrč. Zvedl jsem kolena a schouli se, abych si uchránil hlavu, takže mě pro změnu kopali do ledvin. Do boku, do kterého mě nekopali, se mi zářýval šterk. Kdybych se do něj dokázal zahrabat, byl bych v bezpečí. Kdybych jím mohl propadnout, možná bych přežil. Toužil jsem být malý, tvrdý a ostrý jako ty kameny.

Za chvíli už se mi nedostávalo dechu na to, abych ještě křičel.

* * *

Zpočátku bolet i chlad, ale po chvíli se mi stal přítelem. Všiml jsem si, že mě přestali bít. Všiml jsem si, že škrábance a podlitiny o sobě dávají vědět bodavou bolestí, zatímco zlomené kosti bolestí tupou a tepavou. Moje ruce působily křehkým a rosolovitým dojmem. Představoval jsem si, že jediné bodnutí špendlíkem by způsobilo, že by napnutá pokožka explodovala pod tlakem obsahu jako balonek naplněný vodou. Šťouchal jsem jazykem do viklavého zubu.

Ale potom se do zranění rozlezl chlad a ona přestala bolet. Kousek po kousku, počínaje končetinami. Pronikal dovnitř. Už mi tolik nevadilo, že mě do žeber tlačí ostré hrany šterku. Necítil jsem tu volně visící nepoužitelnou ruku. Bušení v hlavě pomalu ustoupilo do pozadí, zatlačeno pocitem žízně.

Když se čas naplnil, posadil jsem se. Byl to přirozený pohyb, jako když se posadíte po vydatném nočním spánku poté, co jste leželi v posteli tak dlouho, že se vaše tělo zvedne samo, bez vašeho přispění. Myslěl jsem na vodu. Tekla tu řeka, ale ta páchla jedovatě. Nakonec však nejspíš budu mít tak velkou žízeň, že se z ní napiju. Uvažoval jsem o tom, jaké mohu chytit nemoci. Žloutenku. Choleru snad ne.

Tváře i nos jsem měl necitlivé, ale stále jsem mohl normálně dýchat. Nos tedy nejspíš zlomený nebyl. Vzduch mi přinášel mozaiku chladných pachů: hniijící odpadky, zkažené maso, moč. Ten mastný nádech z řeky. Šterk zdobila jinovatka a díky tomu, že jsem si jí všiml, jsem si uvědomil, že kolem šedne ráno a mo-

